

7 Lipiec 2020

Media Freedom Rapid Response wspiera Gazetę Wyborczą, przeciwko której toczy się ponad 55 postępowań sądowych

Media Freedom Rapid Response (MFRR), mechanizm monitorowania i reagowania na groźby skierowane przeciwko dziennikarzom i pracownikom mediów w państwach członkowskich UE i krajach kandydujących, odpowiedział na bezprecedensową liczbę pozwów sądowych skierowanych przeciwko [Gazecie Wyborczej](#), przekazując 15 000 euro na wsparcie prawne. To jak dotąd największy grant w ramach programu.

Od 2015 r. przeciwko Gazecie Wyborczej wptynęło ponad 55 pozwów, w tym o domniemane naruszenie dóbr osobistych, wniesionych przez m.in Jarostawa Kaczyńskiego, szefa rządzącej partii Prawo i Sprawiedliwość (PiS); Telewizję Polską SA i spółkę państwową KGHM Polska Miedź SA. Każda sprawa dotyczy artykułów opublikowanych w Gazecie Wyborczej lub na jej stronie internetowej. Artykuły dotyczyły między innymi: skandalu reprivatyzacyjnego w Warszawie; jakości masek dla ochrony przed COVID 19 zakupionych w Chinach; domniemanej cenzury festiwalu muzycznego oraz relacji biznesowych między liderem PiS a austriackim biznesmenem w związku z budową wieżowca dla firmy związanej z partią rządzącą. Postępowania te toczą się wobec samej Gazety Wyborczej, wydawcy gazety AGORA SA, redaktor naczelnej wyborcza.pl Doroty Goluch oraz poszczególnych dziennikarzy, w tym Wojciecha Czuchnowskiego, Iwony Szpali-Żak i Agnieszki Kublik.

Wydawca „Gazety Wyborczej”, Jerzy Wójcik:

„W krajach takich jak Polska, które stały się nieliberalnymi demokracjami, niezależne media są nadzieją dla przetrwania społeczeństwa obywatelskiego. Nasze publikacje i materiały śledcze nie są rządzącym na rękę. Na co dzień Gazeta Wyborcza mierzy się z dziesiątkami pozwów od PiS, spółek skarbu państwa i polityków z obozu władzy. Jedynie dzięki pracy naszych prawników i organizacji nas wspierających jesteśmy w stanie dalej funkcjonować jako prężne, niezależne medium.”

Te liczne postępowania stanowią zagrożenie dla istnienia niezależnej Gazety Wyborczej, która znana jest z patrzenia rządzącym na ręce oraz informowania opinii publicznej. Co więcej, wpływ tych pozwów wykracza daleko poza to jedno medium. Mogą mieć one tzw. efekt mrożący na krytyczne dziennikarstwo, ponieważ inne media mogą zadecydować o unikaniu drażliwych tematów, ważnych dla interesu publicznego, aby nie spotkał ich ten sam los co jedną z największych gazet w Polsce.

Wzywamy do wycofania pozwów, które odpowiadają definicji "strategicznych pozwów przeciwko udziałowi społeczeństwa" (po ang. SLAPP) i mają na celu zduszenie uzasadnionej krytyki i niezależnego dziennikarstwa. SLAPP stanowią zagrożenie dla porządku prawnego UE, a w szczególności zagrożenie dla demokracji i praw podstawowych.¹

¹ <https://www.ecpmf.eu/ending-gag-lawsuits-in-europe-protecting-democracy-and-fundamental-rights/>

Od 2014 r. na [platforme](#) Mapping Media Freedom przestano ponad 490 alertów związanych z zniestawieniem. Przypadki takie jak w Chorwacji, Francji, na Malcie, w Luksemburgu, Belgii, Rumunii i wiele innych wskazują na wpływ pozwów SLAPP na wolność mediów, ponieważ media są obarczane kosztowną i czasochłonną obroną. Liczba nie obejmuje przypadków, w których dziennikarze, pracownicy mediów oraz środki masowego przekazu zmienili opublikowane informacje lub zdecydowali się nie publikować czegoś w celu uniknięcia pozwów. W związku z tym wpływ zniestawienia jest trudny do oszacowania, ale pokazuje znaczący problem, który należy rozwiązać w całej Europie.

Flutura Kusari, prawniczka ECPMF:

„Sprawy sądowe wytoczone przeciwko Gazecie Wyborczej raz jeszcze pokazują, w jaki sposób prawo jest nadużywane do zastraszania i cenzurowania mediów. Dlatego tak pilne jest wprowadzenie środków anty-SLAPP na poziomie europejskim, które zniechęcałyby polityków i potężne korporacje do składania pozwów sądowych o zniestawienie i ochronę dóbr osobistych przeciwko dziennikarzom i mediom. Pomoc prawna oferowana przez MFRR wesprze pokrycie kosztów reprezentacji prawnej zarówno dla gazety, jak i dziennikarzy, których dotyczą te działania, oraz zapewni im niezbędną wiedzę fachową i doświadczenie jak bronić się przed tymi działaniami, które zagrażają wolności prasy dla wszystkich w Polsce.”

Przypadki zniestawienia lub cywilne procesy sądowe, takie jak SLAPP, można zgłaszać na stronie mappingmediafreedom.org. [Media Freedom Rapid Response \(MFRR\)](#) zapewnia także wsparcie finansowe, praktyczne i prawne dla dziennikarzy, pracowników mediów i środków masowego przekazu. Aby uzyskać więcej informacji na temat pomocy prawnej, odwiedź <https://www.mfr.eu/support/legal-support> lub skontaktuj się z naszym działem prawnym legal@ecpmf.eu

To oświadczenie jest częścią Media Freedom Rapid Response (MFRR). To działający w całej Europie mechanizm, który śledzi, monitoruje i reaguje na naruszenia wolności słowa i mediów w krajach członkowskich UE i krajach kandydujących. Projekt zapewnia wsparcie prawne i praktyczne, poparcie publiczne oraz informacje w celu ochrony dziennikarzy i pracowników mediów. MFRR działa poprzez konsorcjum kierowane przez European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF) wraz z ARTICLE 19, European Federation of Journalists (EFJ), Free Press Unlimited (FPU), Institute for Applied Informatics Uniwersytetu w Lipsku (InfAI), International Press Institute (IPI) oraz CCI/Osservatorio Balcani e Caucaso Transeuropa (OBCT). Projekt jest współfinansowany przez Komisję Europejską.



part of the

